

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jiřího Levého a soudkyň Mgr. Jířiny Hronkové a JUDr. Jarmily Růžkové ve věci

nezletilé: **P ■■■ P ■■■■■**, narozená dne ■■■■■
bytem ■■■■■
zastoupená kolizním opatrovníkem městem Plzeň
sídlem náměstí Republiky 1/1, 301 00 Plzeň

dcery rodičů: **prof. Ing. Z ■■■ P ■■■■■**, Ph.D., narozený dne ■■■■■
bytem ■■■■■
zastoupený advokátkou Mgr. et Mgr. Petrou Šrámkovou Harantovou
sídlem Hálkova 1229/44, 301 00 Plzeň

Ing. Mgr. P ■■■ P ■■■■■ H ■■■■■, Ph.D., narozená dne ■■■■■
bytem ■■■■■
zastoupená advokátem Mgr. Martinem Zikmundem
sídlem Šafaříkovy sady 2455/5, 301 00 Plzeň

o výkonu rozhodnutí o styku s nezletilým dítětem

o odvolání otce proti usnesení Okresního soudu Plzeň-město ze dne 17. 8. 2020, č. j. 99 P 46/2015-545

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se mění tak, že se nařizuje výkon rozsudku Okresního soudu Plzeň – město ze dne 25. 7. 2014, č. j. 15 Nc 81/2012 – 366, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 1. 2015, č. j. 61 Co 480/2014 – 427, ve výrocích o styku otce s nezletilou P ■■■ tím způsobem, že matce se ukládá pokuta ve výši 2 000 Kč, kterou je povinna zaplatit na účet Okresního soudu v Plzeň – město ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně zamítl návrh otce na nařízení výkonu rozhodnutí o styku otce s nezletilou P ■■■ P ■■■■■ na podkladě rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze dne 25. 7. 2014, č. j. 15 Nc 81/2012-366, a rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 1. 2015, č. j. 61 Co 480/2014-427 (výrok I), a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Rozhodnutí zdůvodnil tím, že se matka u neuskutečněných styků v termínech od

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Černá.

13. 3. do 10. 5. 2020 nedopustila svévolného nesplnění exekučních titulů, když v období od 9. 3. do 9. 4. nezletilá trpěla adenovirovou infekcí a bolestmi hlavy a ze zdravotního hlediska nebyla schopná styku s otcem. V období od 10. 4. do 10. 5. 2020 pak platil zákaz volného pohybu osob dle mimořádného nařízení Ministerstva zdravotnictví ze dne 23. 3. 2020, který se sice nevztahoval na nezbytné cesty za rodinou nebo osobami blízkými, avšak soud prvního stupně přihlédl k tomu, že dne 9. 4. 2020 pronesl předseda vlády ČR projev, v němž občanům mj. sdělil, že o Velikonocích je ideální zůstat doma a nabádal občany, aby nenavštěvovali příbuzné. Soud prvního stupně přihlédl k celkové tísnivé atmosféře ve společnosti a obavám matky nezletilé z nákazy a dále přihlédl i k tomu, že matka se snažila otcí vyjít vstříc a poskytla mu náhradní termíny za neuskutečněný styk s nezletilou.
2. Proti tomuto usnesení podal otec včasné odvolání. Rozhodnutí soudu prvního stupně považuje za zmatečné a nepřezkoumatelné, když soud nerozhodoval o všech neuskutečněných stycích, zejména v období 22. 5. - 24. 5. a 5. 6. - 7. 6., kdy matka dceru odvezla z nemocnice bez souhlasu otce a dceru otcí již zpět po vyšetření v nemocnici, které zajistil otec, nevrátila. Otec dále namítal, že soud prvního stupně ani nedokončil důkazní řízení, a to dokončením výslechu otce, kdy nebyly připuštěny dotazy zástupce matky vůči otcí, nebyl dán prostor pro dotazy kolizního opatrovníka, výslech matky nebyl proveden vůbec. Soud se v odůvodnění omezil pouze na konstatování, že styky opět probíhají, jak uvedla matka a další uvedené styky v daném období již ani nehodnotil, přestože se jimi otec ve své výpovědi zabýval a žádal v tomto směru rozhodnutí. Taktéž kolizní opatrovník v tomto byl zajedno s otcem, kdy otec doložil do spisu obsah zpráv založených z jednání u OSPOD, na tyto soud vůbec nerefletoval a tyto k důkazu řádně neprovedl. V opačném případě by totiž zjistil, že matka nedodržovala ani doporučení kolizního opatrovníka a výslovně se uvedenému návrhu otce vysmívá. Soud prvního stupně ani nehodnotil, že se již výkonem rozhodnutí zabýval opakovaně, když byl zamítnut předchozí otcův návrh na výkon rozhodnutí, a není to poprvé, kdy matka porušuje soudní rozhodnutí. Otec popisoval při své výpovědi i další z událostí, kdy matka odmítala vydat otcí nezletilou, uvedené nebylo řešeno soudně, nicméně za situace, kdy matka úmyslně brání ve styku otce s dcerou po dobu několika měsíců (bez ohledu na covid-19), nemůže otec nečinně přihlížet. Matka porušila právo otce na styk s dítětem, a to principiálním porušením práva na styk jako takového, když otcí neumožnila v konkrétních případech styk vůbec, a to bez důvodu, dále pak v konkrétních případech zkracovala a znemožňovala styk otce, kdy svévolně odvezla dítě od otce, přestože si to otec nepřál a byl schopen se o dítě postarat. Dále v konkrétních případech rozhodovala o tom, kde a za jakých podmínek se bude styk konat (příkladmo na zahradě domu, ve kterém matka bydlí, pod jejím dozorem). I ze zprávy opatrovníka vyplývá, že matka ani v jednom případě s otcem nespolupracovala, naopak dítětem manipulovala proti otcí. Odkazem matky na veřejné projevy politiků v médiích nelze ospravedlnit její chování a jednání, když matka byla bezpečně informována, že otec nepatří do žádné rizikové skupiny osob, které by přicházely do styku s potencionálními přenašeči viru. Otec pracoval na home office, matka navíc pokračovala v maření styku i v době po ukončení opatření. Pokud se týká období od 1. 4. 2020, kdy vstoupilo v platnost krizové opatření ze dne 15. 3. 2020 a byl omezen volný pohyb osob, byly zároveň stanoveny i určité výjimky a jednou z těchto výjimek byla právě realizace styku otce s dítětem. Vyhlášením nouzového stavu nedošlo tedy k sistaci soudních rozhodnutí, bez hledu na to, zda matka slyšela zprávy z médií či nikoliv. Otec proto navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil zpět k rozhodnutí soudu prvního stupně.
3. Opatrovník ve vyjádření k odvolání otce uvedl, že z dokumentace, která je založena v souvislosti s vyhocenou situací v rodině, vyplývá, že v březnu 2020 OSPOD opakovaně písemně i osobně kontaktovali rodiče, otec uváděl, že již delší dobu kontakty s dcerou neprobíhají dle rozsudku, dcera bývá opakovaně nemocná a matka trvá na tom, aby se léčila doma. Situace vygradovala na jaře v době státem nařízeného nouzového stavu. Nezletilá se údajně začala obávat nákazy covid-19 a odmítala jezdit k otcí domů. Po dohodě s matkou a na doporučení OSPOD otec dceru navštěvoval v domácnosti matky, což se dalo považovat pouze za krátkodobé řešení situace.

Rodiče se shodli na tom, že dcera potřebuje odbornou péči psychologa, doporučení k psychologickému vyšetření zaznělo i ze strany lékařů FN Plzeň, kdy nezletilá byla hospitalizovaná na dětské klinice. Z důvodů nezjištěné diagnózy byly zdravotní problémy dítěte hodnoceny spíše jako somatické. OSPOD nepochybuje o tom, že se matka opakovaně nevhodně vyjadřovala o osobě otce, když například u dětského lékaře tvrdila, že se dcera u otce opět nakazila, a to v přítomnosti nezletilé. Dále matka dceři sděluje průběh párové terapie u psycholožky, kterou rodiče absolvují. Dceři vypráví, jak o ní otec u psycholožky mluví a otce před dcerou znevažuje, popouzí ji proti němu. Sama matka na OSPOD uvedla, že k otci nemá důvěru, má za to, že se otec o dceru nepostarává, zejména když je nemocná. Vzhledem k tomu, že matka nerespektovala rozhodnutí soudu a mařila styk, opatrovník navrhl uložení pokuty matce.

4. Matka ve vyjádření k odvolání otce uvedla, že napadené usnesení považuje za věcně správné. Pokud otec namítá, že soud řádně nedokončil důkazní řízení, jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné, dále je přesvědčen, že matka s ním nespolupracovala a dítě manipulovala, s touto argumentací matka zásadně nesouhlasí, neboť soud prvního stupně podrobným a pečlivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil. Procesní předpisy ukládají soudu, aby zjistil úplné skutkový stav věci, neukládají mu však, aby provedl všechny účastníky navržené důkazy. Při jednání dne 17. 8. 2020 byly zjištěny takové skutečnosti, které vedly k tomu, že nemohlo být ve věci vydáno pozitivní rozhodnutí a provádění dalšího dokazování bylo nadbytečné. Vypracování znaleckého posudku v této fázi považuje za nadbytečné, neboť stranami nebyly tvrzeny skutečnosti, které by mohly být předmětem znaleckého zkoumání. Celá záležitost byla spuštěna tím, že otec v rozporu se všemi možnými doporučeními s nezletilou vycestoval do oblasti nacházející se cca 20 km od italských hranic a nezletilá po návratu vykazovala známky onemocnění covid-19. Kdyby tato situace nenastala, byl by styk realizován dle soudního rozhodnutí tak, jako po 14. 5. 2020 a dále. Vytýká-li otec soudu prvního stupně, že se nezabýval stykem v období od 22. 5. a od 5. 6. 2020, byl to výlučně otec, kdo vymezil předmět řízení o výkon rozhodnutí časovým obdobím od 8. 3. 2020 do 14. 5. 2020. Matka proto navrhla potvrzení napadeného usnesení.
5. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení, jakož i řízení jeho vydání předcházející dle § 212 o. s. ř. ve spojení s § 28 z. ř. s. a dospěl k závěru, že odvolání otce je částečně důvodné.
6. Dle § 502 odst. 1 z. ř. s. soud nařídí výkon rozhodnutí uložením pokuty proti tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o péči o nezletilé dítě, popřípadě o úpravě styku s ním, anebo rozhodnutí o navrácení dítěte. Dle odst. 2 téhož zákonného ustanovení výkon rozhodnutí uložením pokuty lze naříditi opětovně jen, je-li to účelné; výše jednotlivé pokuty nesmí přesahovat 50 000 Kč. Pokuty připadají státu a soud eviduje částku vymožených pokut.
7. V projednávané věci odvolací soud souhlasí se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně v té části jeho rozhodnutí, kdy dospěl k závěru, že pro neuskutečnění styků otce s nezletilou v období 13. 3. – 15. 3. 2020 a 27. 3. – 29. 3. 2020 byl objektivní důvod. Ze zprávy MUDr. H. B. bylo prokázáno, že nezletilý byl s ohledem na aktuální stav (teploty, respirační infekce) doporučen klidový režim doma v izolaci a minimalizace kontaktu s dalšími lidmi. Bylo tedy v zájmu nezletilého, aby se styk neuskutečnil a nezletilá nebyla ve výše popsaném stavu převážena k otci, když bylo namístě, aby se řádně doléčila.
8. Nelze však tolerovat chování matky, která nezletilou odmítla otci předávat i v dalším období (10. 4. 2020, 20. 4. – 26. 4. 2020, 8. 5. – 10. 5. 2020) či následně umožňovala styk otce s nezletilou pouze v omezeném rozsahu jen v místě jejího bydliště. K takovému postupu matka nebyla oprávněna, ze žádných skutečností nelze dovodit, že uskutečnění styku bránily relevantní okolnosti a že postup matky by byl v zájmu nezletilého. Za překážku realizace styku nelze považovat ani projev předsedy vlády ČR ze dne 9. 4. 2020, který dle názoru odvolacího soudu nebylo možné racionálně vztáhnout na nejužší příbuzenský vztah otce a dcery, neboť pokud byli občané nabádáni, aby nenavštěvovali své příbuzné, byla výzva cílena zejména na to, aby v období

velikonočních svátků nedocházelo k masivním návštěvám širokých rodin, jak je v období těchto svátků obvyklé.

9. Jelikož soud prvního stupně sice provedl důkaz lékařskou zprávou Oční kliniky FN Plzeň ze dne 5. 6. 2020 a zprávou o komplexním psychologickém vyšetření nezletilé ve FN Plzeň, Oddělení klinické psychologie z 11. 6. 2020, ale nevyvodil z nich žádná skutková zjištění, tyto důkazy odvolací soud zopakoval.
10. Ze zprávy oční kliniky z 5. 6. 2020 bylo zjištěno, že téhož dne byla nezletilá ošetřena, došlo k vyšetření obou očí, byla zjištěna akutní konjunktivitida a doporučena medikace. Ze zprávy o komplexním psychologickém vyšetření vyplývá, že nezletilá byla vyšetřována v rámci příspěvku psychogenního podílu na somatické potíže poté, co cílené psychologické vyšetření se zaměřením na psychický podíl na somatických projevech bylo zahájeno v době hospitalizace nezletilé na dětské klinice FN v lednu 2020 pro volární erytém a otok v oblasti pravého předloktí, zápěstí a prstů ruky. U nezletilé anamnesticky zvýšená nemocnost a úrazovost, dle diagnostické rozvahy nelze vyloučit Münchhausenův syndrom by proxy. Dle závěrů vyšetření psychogenní podíl na potížích je pravděpodobný, na základě klinických a testových metod byly zjištěny masivní neurotické mechanismy, nezletilá jako obranný mechanismus volí často únik, tendence k somatizaci je vysoce pravděpodobná. V afektivní oblasti dochází k zadržování emočních procesů a schopnosti sdílení vnitřních obsahů je nízká. Rodinné vztahy jsou výrazně narušené, postoj k oběma rodičům nevyvážený. Doporučeno v somatické oblasti nezletilou posilovat v pozitivní rovině zdraví, neupozorňovat na tělesné neduhy a nástrahy okolí a podporovat v reálném náhledu na somatickou rovnováhu.
11. Ke zlepšení psychického stavu nezletilé a normálnímu průběhu styku nezletilé u otce nepřispívají ani zásahy matky do průběhu styku a zcela nepřiměřený rozsah kontaktování nezletilé matkou v době, kdy je nezletilá u otce. Stalo se tak i v době styku dne 5. 6. 2020, kdy si nezletilá stěžovala na bolest očí a matka ještě před předáním nezletilé otci ke styku sama (bez lékaře) zajistila medikaci jak pro případ alergie, tak i pro případ zánětlivého onemocnění a otce o tom informovala. Přesto matka, jak připustila při odvolacím jednání, nezletilou v tento den 13 x telefonicky kontaktovala a následně se večer dostavila do bydliště otce, aby nezletilou odvezla na pohotovost, přestože byla v této době v péči otce. Po ošetření ve FN Plzeň již nezletilou otci nepředala a odvezla ji zpět do svého bydliště. Nelze ale dojít k závěru, že by otec o nezletilou v této době řádně nepečoval, neboť s ohledem na sdělení matky vyčkával, zda podané léky budou účinkovat a odvolací soud nepochybuje o věrohodnosti tvrzení otce, že byl připraven v případě nezlepšení potíží nezletilou odvézt k lékařskému ošetření, když v péči otce nebyla ani v minulosti zjištěna žádná pochybení. Odvolací soud také nemá pochyb, že i otec chce pro svou dceru jen to nejlepší a s ohledem na jeho vzdělání a povolání je rovněž schopen se o nezletilou řádně postarat, a to i v případě možných zdravotních obtíží nezletilé. Pokud byla u nezletilé dne 5. 6. 2020 diagnostikována akutní konjunktivitida, bezesporu mohla klidový režim absolvovat u otce.
12. S ohledem na výše uvedené odvolací soud dospěl k závěru, že matka neplnila dobrovolně povinnost jí uloženou rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město ze dne 25. 7. 2014, č. j. 15 Nc 81/2012-366, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 1. 2015, č. j. 61 Co 480/2014-427, když neumožnila řádně styk otci s nezletilou v období 10. 4. – 12. 4. 2020, 24. – 26. 4. 2020, 8. 5. – 10. 5. 2020 i 5. – 7. 6. 2020.
13. I když v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí otec nenamítal neuskutečnění styků s nezletilou po 14. 5. 2020, s ohledem na obsah exekučním titulem uložené povinnosti, kdy se jedná o trvající povinnost uloženou na dobu neurčitou, není žádný důvod, aby soud při rozhodování o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí nezohledňoval i neplnění rozhodnutí (exekučního titulu) v termínech neuvedených v návrhu, naopak je povinností soudu tak činit, neboť se jedná o výkon rozhodnutí vydaného v nesporném řízení a i výkon takového rozhodnutí je upraven v zákoně o zvláštních řízeních soudních, takže v tomto výkonu rozhodnutí se neuplatňuje dispoziční zásada, ale zásada

oficiality.

14. Styky otce s nezletilou, které byly určeny soudním rozhodnutím, ve výše uvedených termínech neproběhly vůbec, nebo se uskutečnily v omezeném rozsahu, proto odvolací soud usnesení soudu prvního stupně dle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil a nařídil výkon rozhodnutí uložením pokuty matce dle § 502 z. ř. s., a to jen v poměrně nízké výši 2 000 Kč, neboť uložení pokuty by mělo sloužit především ke změně jednání matky. Je žádoucí, aby si matka uvědomila, že rodičovská odpovědnost náleží stejně oběma rodičům (§ 865 odst. 1 o. z.), matka není jedinou osobou, která je schopna se o nezletilou adekvátně postarat a je také povinna nezletilou na styk nejen řádně připravit, ale také otci umožnit plnohodnotnou realizaci styku a do průběhu styku nezasahovat, když nelze pochybovat, že i otec chce pro svou dceru vše nejlepší, a i on je schopen se o dceru řádně postarat.
15. O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů pak bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. ve spojení s § 23 z. ř. s., když odvolání otce bylo shledáno důvodným pouze v částečném rozsahu, neboť část styků byla odepřena matkou důvodně s ohledem na zdravotní stav nezletilé a odvolací soud neshledal, že by v posuzované věci byly takové okolnosti případu, které by odůvodňovaly odchýlit se od obecné zásady a přiznat otci náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další opravný prostředek přípustný.

Plzeň 24. února 2021

Mgr. Jiří Levý v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Černá.